

Αρχιμανδρίτης Γαβριήλ Γ. Αθανασιάδης (1928 - 2021). Ο ευαγγελικός ποιμήν της ειρήνης και ιεραπόστολος της θυσιαστικής αγάπης

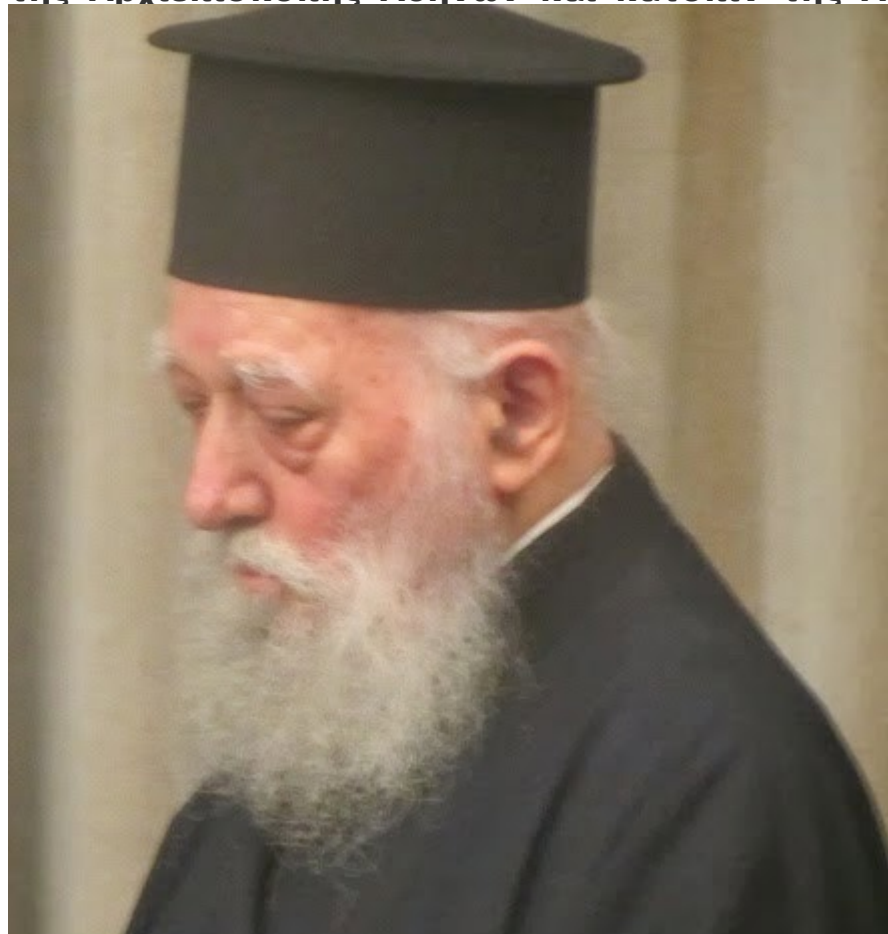
Ορθοδοξία / Μορφές

Πρωτοπρεσβύτερος Ευάγγελος Κ. Πριγκιπάκης, Δρ Θ. & Δρ Φ., Καθηγητής του Πρότυπου Γυμνασίου Πατρών

1. Σε λίγες ημέρες θα συμπληρωθεί ένα έτος από την οσιακή κοίμηση του μακαρίας μνήμης πολυσεβάστου, πολιού και κατά Χριστόν σοφού λευίτου, Αρχιμανδρίτου π. Γαβριήλ Αθανασιάδη, ο οποίος αναχώρησε για την «ποθεινή» και αιώνια Πατρίδα πέρυσι, ξημερώνοντας του Αγίου Ελευθερίου, στις 15 Δεκεμβρίου, προστιθέμενος ως άλλος Ααρών και «αληθής Ισραηλίτης», «προς τον λαόν» και «προς τους πατέρας αυτού» (Πρβλ. Δευτ. 32,50. Κριτ. 2,10 και Ιω. 1, 48). Ο μακαριστός π. Γαβριήλ υπήρξε ο ιθύνων νους, ο κινητήριο μοχλός και η ψυχή της Χριστιανικής Εστίας Πατρών για περισσότερα από πενήντα έτη, εργαζόμενος ως πιστός και αφοσιωμένος εργάτης του πνευματικού θερισμού στις «λευκές χώρες» (Ιω. 4, 35) της Δυτικής Ελλάδος κυρίως, διακρινόμενος ως ταπεινός διάκονος και λειτουργός του ιερού Θυσιαστηρίου, διακριτικός εξομολόγος πνευματικός και έξοχος διδάσκαλος του Ευαγγελίου «εν πράξει και λόγω», αναδεικνυόμενος με το πολυσχιδές έργο του σε ακάματο σκαπανέα στο

«γεώργιον» του Χριστού, αφού διετέλεσε παράλληλα για περισσότερα από σαράντα έτη εν ενεργεία περιοδεύων Λειτουργός και Ιεροκήρυξ αρχικά της Αρχιεπισκοπής Αθηνών και κατόπιν της Αποστολικής Μητροπόλεως

**κατέλαβε, ως ένας ακόμη
πτη θέση μετά την προς**

Ο αοίδιμος π. Γαβριήλ

υπήρξε προσωπικότητα κληρικού ακεραίου ήθους και μεγάλης πνευματικής εμβέλειας, καθώς, σύμφωνα με τη μαρτυρία των πνευματικών του τέκνων, εργάστηκε άοκνα, θυσιαστικά και φιλότιμα στον αμπελώνα του Κυρίου, δαπανώμενος ολοκληρωτικά και κυριολεκτικά για την πνευματική προκοπή του Λαού του Θεού, έχοντας έντονη την πεποίθηση ότι «το έργο που κάνουμε», όπως τόνιζε, «είναι του Κυρίου». Για τον λόγο αυτό «έζησε με οσιότητα βίου και εργάσθηκε με σπάνια αυταπάρνηση στον ‘αγρό του θερισμού’», ενώ «είχε μια ξεχωριστή αγάπη για όλους και για τον καθένα χωριστά». Έτσι ως κληρικός, διακρινόταν για την άριστη χριστιανική του πολιτεία, δεδομένου ότι η ζωή του ήταν απόλυτα ευθυγραμμισμένη με το περιεχόμενο της πίστης του, ζώντας «ταπεινά, αθόρυβα, γαλήνια, ειρηνικά, με σπλάχνα οικτιρμών και συγχωρητικότητας» προς τον κάθε άνθρωπο, ενώ στην καθόλου κοινωνική του αναστροφή υπήρξε «ευγενής, συνετός, επιεικής, ευχάριστος, οικοδομητικός,

διορατικός, χριστοκεντρικός, και όλα αυτά εν απλότητι, με μια ξεχωριστή χάρη. Το κατ' εξοχήν γνώρισμά του ήταν η μεγάλη του ταπείνωση σε όλες τις ενέργειές του. Αφανής, αθόρυβος, κρυμμένος με πολλές ικανότητες, τα απέδιδε όλα στους άλλους και ο ίδιος έμενε στην αφάνεια». Με τον τρόπο αυτό κατάφερνε πάντοτε να διατηρείται «απλός, απέρिटτος, πράος και προσηνής, ... πλήρης αγάπης και επιεικειάς προς τους αμαρτωλούς, συγκαταβατικός στις ανθρώπινες αδυναμίες, ενθάρρυνε, ενέπνεε και οικοδομούσε με τα απλά, πλήρη όμως πνευματικότητας κηρύγματά του και με τις ήπιες και κατάλληλες συμβουλές του». Η υψηλή αυτή πνευματική κατάσταση την οποία βίωνε και εξωτερίκευε φυσιολογικά και απροσποίητα ο μακαριστός Γέροντας, οφειλόταν στο γεγονός ότι ζούσε εν ειρήνη και με την ειρήνη του Χριστού φωλιασμένη στην καρδιά του, ώστε «αυτή την ειρήνη ζούσε και αυτή την ειρήνη του Χριστού ήθελε να την ζούμε όλοι», με αποτέλεσμα να τον αποκαλούν «Γέροντα της ειρήνης» και ήταν πράγματι, γιατί και βίωνε ο ίδιος την ειρήνη και την μετέδιδε και στους άλλους. Ήταν ο ειρηνοποιός. Μετέδιδε γραμμές πνευματικές, τις αιώνιες αλήθειες του Ευαγγελίου», ώστε όσοι τον συναναστράφηκαν, να θεωρούν πως είναι «αληθινός άνθρωπος του Θεού...!», αλλά και πως έζησαν «δίπλα σε έναν σύγχρονο άγιο», ο οποίος αναδείχθηκε με το πολυσχιδές πνευματικό του έργο γνήσιος Ευαγγελικός Ποιμήν της Ειρήνης και φλογερός Ιεραπόστολος της Θυσιαστικής Αγάπης προς κάθε άνθρωπο.

2. Ο αοίδιμος π. Γαβριήλ γεννήθηκε και διήλθε τα πρώτα έτη της ζωής του στην ιερά και ελληνική μακεδονική γη, όπου η προσφυγική του οικογένεια μετοίκησε αναγκαστικά, έπειτα από την εθνική μας καταστροφή και τον διωγμό του Ελληνισμού από την αγιοτόκο Μικρά Ασία το 1922, από την Αργυρούπολη της ποντικής Χαλδίας και εγκαταστάθηκε στο χωριό Παναγίτσα του Νομού Πέλλης, κοντά στην Έδεσσα, όπου το έτος 1928 ήρθε στον κόσμο, λαμβάνοντας το όνομα Γεώργιος κατά το άγιο Βάπτισμα. Ο μικρός Γεώργιος ευτύχησε να ανατραφεί μέσα σε ένα περιβάλλον εμποτισμένο έντονα από την ορθόδοξη παράδοση, προσηλωμένο βαθιά στην πίστη στον Χριστό και εμφορούμενο από ακραιφνή εκκλησιαστική ευσέβεια, καθώς οι γονείς του επιδίωκαν να ευθυγραμμίζουν πάντοτε και με πολλή προσοχή τον τρόπο της ζωής τους με το άγιο θέλημα του Θεού, ως το περιεχόμενο της πίστης τους, μεταλαμπαδεύοντας αυτό το σπάνιο ορθόδοξο ήθος και στα τέκνα τους. Έτσι, έχοντας ο Γεώργιος έμφυτη ευλάβεια και αγάπη προς τον Θεό, αλλά και ανατρεφόμενος στο μικρασιατικής χροιάς και ορθοδόξου αυθεντικότητας οικογενειακό του περιβάλλον, ανδρώθηκε πνευματικά «εν παιδεία και νουθεσία Κυρίου», αναπτύσσοντας από νωρίς πολύ στενή σχέση με το ενοριακό περιβάλλον της γενέτειράς του και καλλιεργώντας σταδιακά και ανεπαίσθητα την ιερατική του κλίση, αλλά και συνδεόμενος κατόπιν με

πνευματικούς κύκλους της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης, καλλιεργώντας και αναπτύσσοντας παράλληλα, καθώς φαίνεται, τον ιεραποστολικό ζήλο, προσανατολιζόμενος αργά και σταθερά στην αφιέρωση στη διακονία του έργου του Ευαγγελίου του Χριστού. Το γεγονός αυτό συνέτεινε ουσιαστικά, ώστε να επιδιώξει, μετά την αποπεράτωση της εγκυκλίου παιδείας του, την εισαγωγή του στη Θεολογική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών, όπου σπούδασε σε βάθος, όπως προκύπτει από το συγγραφικό του έργο, την ιερά Επιστήμη, με σκοπό να προετοιμαστεί όσο γίνεται καλύτερα για την μελλοντική του διακονία στο ιεραποστολικό έργο της Εκκλησίας, επηρεασμένος βαθύτατα από τους καθηγητές του και ιδιαιτέρως από τον σοφό, πληθωρικό και συναρπαστικά φλογερό κήρυκα του θείου λόγου, μακαριστό Παναγιώτη Τρεμπέλα, ο οποίος δίδαξε στη Θεολογική Σχολή από το 1939 μέχρι και το 1957.

Έχοντας υγιείς εκκλησιαστικές καταβολές, αλλά και φλεγόμενος ιδιαίτερα από ιεραποστολικό ζήλο, μετά την αποφοίτησή του, καθώς είχε αποκτήσει και την απαραίτητη θεωρητική υποδομή, δραστηριοποιήθηκε έντονα από το 1952 στην κατήχηση της νεότητας, ενώ τρία χρόνια αργότερα, το 1955, αποφάσισε να αφιερωθεί και να αφοσιωθεί ολοκληρωτικά στο πολυσήμαντο και εξαιρετικά αναγκαίο για τις ποιμαντικές ανάγκες της Εκκλησίας εκείνη την χρονική περίοδο έργο της λεγόμενης «εσωτερικής ιεραποστολής», εντασσόμενος επισήμως στην αδελφότητα Θεολόγων «Η Ζωή», όπου προσέφερε πολύτιμες υπηρεσίες στον τομέα της «Οικονομίας». Πέντε χρόνια αργότερα, ωστόσο, το 1960, ακολουθώντας τον μακαριστό καθηγητή Τρεμπέλα, κατέστη ένα από ιδρυτικά μέλη της νέας αδελφότητας Θεολόγων «Ο Σωτήρ», στους κόλπους της οποίας παρέμεινε και εργάστηκε μέχρι το τέλος του βίου του, με σκοπό την πνευματική οικοδομή του Λαού του Θεού και την προαγωγή της κατά Χριστόν ζωής του, έχοντας στέρα και ακλόνητη τη συνείδηση ότι συνεργάζεται και συνεισφέρει στο έργο της Εκκλησίας, διατηρώντας για το σκοπό αυτό ως λαϊκός θεολόγος στενότατο σύνδεσμο με τους κατά τόπους Εκκλησιαστικούς Ποιμένες, Επισκόπους και Πρεσβυτέρους.

[page_end]

Τα πλούσια, έμφυτα και επίκτητα, χαρίσματα του φερέλπιδος θεολόγου, καθώς φαίνεται, δεν άργησαν να διαφανούν και να διαγνωστούν από τη νέα αδελφότητα, γι' αυτό και τον Οκτώβριο του έτους της ιδρύσεώς της (1960) επελέγη και διορίστηκε διευθυντής του Οικοτροφείου της στη Θεσσαλονίκη, όπου, χωρίς να διακόψει τη λοιπή του κατηχητική δραστηριότητα, διακόνησε και το έργο της πνευματικής επιστηρίξεως της φοιτητιώσας νεολαίας με θαυμαστά αποτελέσματα μέχρι το 1964, για να συνεχίσει κατόπιν και μέχρι το έτος 1967 τη διακονία του με πολυεπίπεδη ιεραποστολική δραστηριότητα στο εκκλησιαστικό έργο της ακριτικής

Χίου, όπου κλήθηκε να θεραπεύσει ως λαϊκός θεολόγος πολλές από τις σημαντικές κατηχητικές και πνευματικές ανάγκες, αλλά και να καλύψει σημαντικές ελλείψεις στο έργο της εν Χριστώ οικοδομής του πληρώματος της ακριτικής αυτής νησιωτικής εκκλησιαστικής επαρχίας. Ο έντονος ιεραποστολικός του πόθος, μάλιστα, αλλά και η φλόγα του για το έργο της εν Χριστώ οικοδομής και «παρηγορίας» του Λαού του Θεού, παρέμειναν πολύ έντονα μέχρι το τέλος της ζωής του, ώστε να μην παραλείπει διαρκώς «να ενθαρρύνει και να ενθουσιάζει σε έργα Ιεραποστολής», καθώς, όπως τόνιζε στους συνεργάτες του όταν τους προέτρπε να αναλάβουν κάποια διακονία, «'Θα δώσεις χαρά στον Κύριο, θα ωφελήσεις και θα ωφεληθείς πολύ'».

3. Αποφασιστικής σημασίας γεγονός για την ζωή και το έργο του Γεωργίου υπήρξε η είσοδος του στον ιερό κλήρο. Ώριμος πνευματικά και έμπειρος πλέον στο εν γένει ποιμαντικό έργο, αλλά και προετοιμασμένος κατάλληλα όλα τα προηγούμενα χρόνια για το υψηλό υπόργημα, ανταποκρίθηκε στην κλήση της Εκκλησίας να διακονήσει το έργο του Χριστού ως κληρικός σε ηλικία σαράντα ετών περίπου. Για τον λόγο αυτό και αφού προηγήθηκε η περιβολή του αγγελικού σχήματος με τη μοναχική του απόκαρση, οπότε έλαβε το όνομα Γαβριήλ, στη συνέχεια χειροτονήθηκε διάκονος τον Νοέμβριο του 1967 και πρεσβύτερος έναν χρόνο αργότερα, τον Νοέμβριο επίσης του 1968, στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών. Ο π. Γαβριήλ, πλέον, επειδή ως άριστα καταρτισμένος θεολόγος διέθετε υγιή εκκλησιολογική συνείδηση και θεωρούσε ότι το κατηχητικό έργο θα πρέπει να έχει ακραιφνώς εκκλησιαστικό χαρακτήρα και να μην λειτουργεί αυτονομημένα, αλλά να επιτελείται με την ευλογία, την άδεια και την εποπτεία των κατά τόπους εκκλησιαστικών αρχών, προκειμένου να αποσκοπεί αλλά και να επιτελεί ορθά την σωτηριολογική του αποστολή για να συντελεί στην εκκλησιοποίηση και τη χριστοποίηση του ανθρώπου και του κόσμου, φρόντισε με τη χειροτονία και την ένταξή του ως κανονικός κληρικός σε εκκλησιαστική επαρχία να συνδυάσει και να εναρμονίσει θαυμάσια την όλη ιεραποστολική του δράση με το ευρύτερο ποιμαντικό έργο της Εκκλησίας, ώστε να είναι ενταγμένη και να πραγματοποιείται σε απόλυτη σύμπνοια και οργανικό σύνδεσμο με το όλο αγιαστικό εκκλησιαστικό έργο.

Δύο χρόνια περίπου μετά τη χειροτονία του και την διακονία του ως κληρικού στην Ιερά Αρχιεπισκοπή Αθηνών όμως, του ανατέθηκε από τον Ιανουάριο του 1969 η ευθύνη της πνευματικής καθοδήγησης και της εποπτείας της λειτουργίας της Χριστιανικής Εστίας Πατρών, με την ταυτόχρονη μετάθεση και ένταξή του με την ιδιότητα του Ιεροκήρυκος στον κλήρο της Ιεράς Μητροπόλεως Πατρών. Η επιλογή του π. Γαβριήλ από την αδελφότητα για να αναλάβει την πνευματική υποστήριξη του ιεραποστολικού της έργου στην τρίτη μεγαλύτερη πόλη της Ελλάδος, όπως η

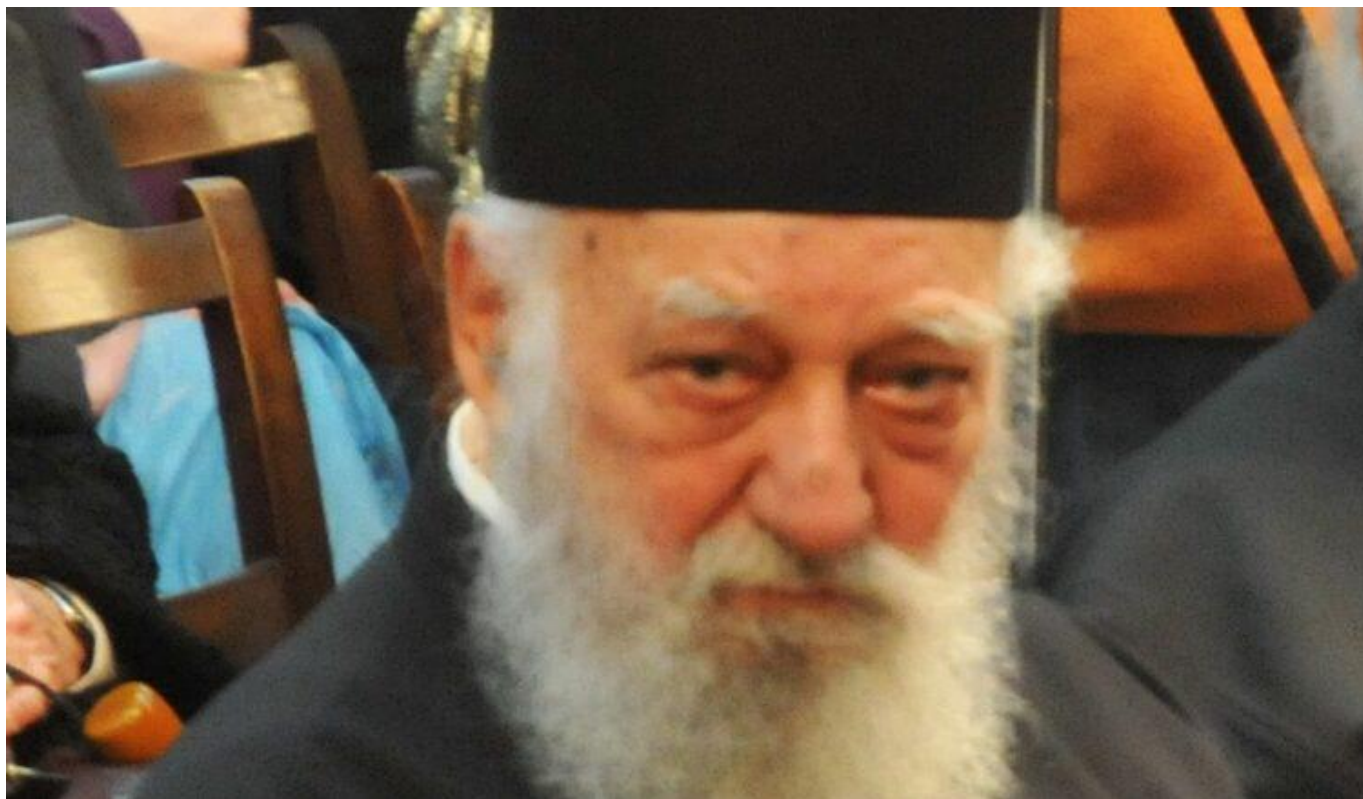
Πάτρα, δεν ήταν ασφαλώς τυχαία, καθώς θεωρήθηκε ως το πλέον κατάλληλο και έμπειρο πρόσωπο για την πολυεύθυνα και κοπιώδη αυτή αποστολή. Η επιλογή της αδελφότητας πράγματι, όχι μόνο δεν διαψεύστηκε ή απέβη ατυχής, αλλά θα μπορούσε να ειπωθεί με βεβαιότητα από τα εντυπωσιακά αποτελέσματα της διακονίας του στην πόλη του Πρωτοκλήτου, ότι ήταν μάλλον η ορθότερη, η επιτυχεστέρα και η λυσιτελέστερη, κρινόμενη από τα λαμπρά επιτεύγματα του ευλογημένου έργου του, εφόσον «το πνευματικό έργο που προσέφερε ο αείμνηστος π. Γαβριήλ επί μισό σχεδόν αιώνα στον αγρό της Μητροπόλεως Πατρών ήταν πολύπλευρο και πολυσχιδές», δεομένου, όπως παρατηρείται προσφυώς, ότι «επί 45 ολόκληρα χρόνια διακόνησε τις πνευματικές ανάγκες του λαού του Θεού με ιδιαίτερο ζήλο και υποδειγματική αυταπάρνηση μέχρι τον Δεκέμβριο του 2014, οπότε αναγκάστηκε για λόγους σωματικής αδυναμίας να εγκατασταθεί στην έδρα της Αδελφότητας στην περιοχή της Αρόης Πατρών, όπου δεχόταν τις περιποιήσεις αδελφών και νοσηλευτών, ενώ η διάνοιά του παρέμενε μέχρι τέλους ακμαία και η διαύγειά του θαυμαστή».

4. Ως ορθόδοξος κληρικός με εκκλησιαστικό ήθος ο π. Γαβριήλ συνεργάστηκε εν υπακοή και απολύτως αρμονικά με όλους ανεξαιρέτως τους διατελέσαντες κατά το διάστημα της ιερατικής του διακονίας μητροπολίτες της Εκκλησίας των Πατρών, δηλαδή τους μακαριστούς Κωνσταντίνο και Νικόδημο, αλλά και τον τοποτηρητή του μητροπολιτικού θρόνου Καλαβρύτων και Αιγιαλείας Γεώργιο, όπως και τον νυν μητροπολίτη κ. Χρυσόστομο. Θα πρέπει ωστόσο να παρατηρηθεί, ότι ο μακαριστός Γέροντας ανέπτυξε στενότερο και ουσιαστικότερο σύνδεσμο με τον λίαν ευγενή, διακριτικό, μελίχιο και πατρικώς στοργικό μητροπολίτη Νικόδημο, με τον οποίο συνεργάστηκε απρόσκοπτα και δημιουργικά τριάντα ολόκληρα χρόνια. Εύχυμος καρπός και δείγμα σαφές αυτής της πολυετούς αρμονικής συνεργασίας αποτελεί η επίτευξη της επίσημης αγιοκατάταξης από το Οικουμενικό Πατριαρχείο των δύο από τις μητέρες των Μεγάλων Ιεραρχών, της Εμμέλειας του Μεγάλου Βασιλείου και της Ανθούσας του Ιωάννου Χρυσοστόμου, γεγονός που οφείλεται σε αίτηση που υπέβαλλε ο τότε διαπρεπής και έγκριτος ιεράρχης των Πατρών Νικόδημος μέσω της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, έπειτα από πρωτοβουλία, εισήγηση, προτροπή και λεπτομερή προετοιμασία του σχετικού φακέλου από τον μακαριστό π. Γαβριήλ. Η φιλάγιος αυτή ενέργεια του αιδίου Γέροντα είχε ως αποτέλεσμα επίσης, η Ιερά Σύνοδος, με εισήγηση του σοφού Νικοδήμου, κατόπιν προτροπής και πάλι του π. Γαβριήλ, να αποφασίσει και την συμπερίληψη της μητέρας του Γρηγορίου του Θεολόγου αγίας Νόννας στο αγιολόγιο, αλλά και να ορίσει να εορτάζονται από κοινού οι τρεις αγίες μητέρες κάθε χρόνο τη δεύτερη Κυριακή του μηνός Φεβρουαρίου. Τόση μάλιστα ήταν η εκτίμηση που έτρεφε ο μακαριστός Νικόδημος στο πρόσωπο του

συνετού π. Γαβριήλ, ώστε ο πολίος τότε πλέον Ποιμήν των Πατρών να εισηγηθεί επί αιιδίμου και μεγάλου αρχιεπισκόπου Χριστοδούλου στην Ιερά Σύνοδο το έτος 2003 την τιμητική απονομή του Χρυσού Σταυρού του Αποστόλου Παύλου στον ακάματο εργάτη του Ευαγγελίου, ως αναγνώριση και επιβράβευση από την Εκκλησία των πολύτιμων και μοναδικών σε αξία πολυχρόνιων και ποικίλων υπηρεσιών του στον Λαό του Θεού.

[page_end]

5. Ως πρώτιστο μέλημα της ποιμαντικής του μέριμνας ο μακαριστός π. Γαβριήλ είχε θέσει την ορθή και κατανοκτική επιτέλεση του λατρευτικού έργου της Εκκλησίας, με κορυφαίο το μυστήριο της θείας Ευχαριστίας, στο οποίο ενέτασσε συμπληρωματικά το εξίσου σημαντικό έργο της κατηχήσεως, με το κήρυγμα, αλλά και την εν Χριστώ παιδαγωγία των πιστών όλων των ηλικιών, ώστε να εκπληρώνεται άριστα στο πρόσωπό του, ως του «Γέροντος της ειρήνης», η περίφημη παύλειος ρήση, «ως ωραίοι οι πόδες των ευαγγελιζομένων ειρήνην, των ευαγγελιζομένων τα αγαθά!», δεδομένου ότι «όργωνε συστηματικά με περιοδείες όλα τα χωριά της περιφέρειας που του ανέθετε ο εκάστοτε Μητροπολίτης, χωρίς να εγκαταλείπει τους Χριστιανούς των ενοριών της αποστολικής καθέδρας», δηλαδή της μεγαλοπόλεως των Πατρών, ενώ «κατά καιρούς εξυπηρετούσε ορισμένες πνευματικές ανάγκες σε γειτονικές Μητροπόλεις, όπου μετέβαινε ως εξομολόγος, όπως της Μητροπόλεως Ηλείας ή της Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου», θέτοντας αδιάλειπτα και προς όλους το βαθέως χριστοκεντρικό ερώτημα : «Έχεις ειρήνη;».

Σπουδαιότερος τομέας του ποιμαντικού έργου του π. Γαβριήλ αναδείχθηκε η συνδεδεμένη επίσης αδιάρρηκτα με το λατρευτικό έργο διακονία της ιεράς Εξομολογήσεως, συνυφασμένη με την πνευματική καθοδήγηση των πιστών. Την ιερά Εξομολόγηση ασκούσε ο διακριτικός Γέροντας κατά τις περιοδείες του στις όμορες των Πατρών εκκλησιαστικές επαρχίες, στις ενορίες της υπαίθρου της Μητροπόλεως, αλλά και στην πόλη των Πατρών, κυρίως «στο κτήριο της 'Χριστιανικής Εστίας Πατρών'», όπου «δεχόταν πλήθη Χριστιανών στο φιλόπρωπο Μυστήριο» με σκοπό «να γεμίσει τις ψυχές» των πνευματικών του τέκνων «με την ειρήνη του Θεού» σε καθημερινή σχεδόν βάση «από τις 3.30 έως τις 8.30 μ.μ.». Με τον τρόπο αυτό η ιερά Εξομολόγηση απέβη συν τω χρόνω το κύριο και ουσιαστικό πνευματικό έργο του μακαριστού Γέροντος, ο οποίος ως έμπειρος και πολύ διακριτικός πνευματικός «εισχωρούσε στο βάθος της ψυχής του ανθρώπου και γαλήνευε τον εσωτερικό του κόσμο», ενώ «με διάκριση» επίσης «έλυne τα οικογενειακά προβλήματα». Τα πνευματικά του τέκνα ζούσαν στο εξομολογητήριο, όπως ομολογούν, τον σεβάσμιο Ποιμένα «σε όλο το ψυχικό του μεγαλείο. Μας δεχόταν», παρατηρούν, «με το στοργικό του βλέμμα, το απαλό του χαμόγελο και τη διακριτική του αγάπη. Μας φωτογράφιζε με τη ματιά του, ρωτώντας «έχεις ειρήνη»; Και δε χρειαζόταν απάντηση. Ό,τι είχαμε σημειώσει στο σημειωματάριό μας τα έλεγε και μάλιστα με τη σειρά που τα είχαμε γραμμένα! Άφωνοι εμείς, τι να πούμε άλλο; 'Σκεύος εκλογής', 'δοχείον χάριτος', με βαθιές πατερικές γνώσεις, άριστος ψυχολόγος και παιδαγωγός. Είχε την τέχνη να ξεριζώνει πάθη, αμαρτίες, κακίες, λάθη με 'Ιώβια υπομονή', 'πάλιν και πολλάκις'.

Να καθαρίζει, να φωτίζει να διορθώνει τον έσω άνθρωπο. Να λύνει προβλήματα, να συμβουλεύει, να παρηγορεί και να βοηθάει σε αρρώστιες... Ακόμη να προσεύχεται. Είχε πολλή παρρησία η προσευχή του. Έκανε θαύματα μ' αυτήν...!».

6. Στο πλαίσιο του ευρύτερου ποιμαντικού του έργου, όμως, ο ακούραστος π. Γαβριήλ, ασκούσε παράλληλα ποικίλη φιλανθρωπική, κατηχητική και συγγραφική δραστηριότητα, οργανώνοντας και πραγματοποιώντας αδιάλειπτα «Κύκλους, Συνάξεις» και «Ομιλίες ... στη Χριστιανική Εστία, στις Κατασκηνώσεις, στους Ναούς, στα Οικοτροφεία», με αποκορύφωμα και λαμπρό επιστέγασμα της φιλανθρωπικής του μέριμνας το σύγχρονο και πρότυπο «Ευγηρείο “Η Αγία Σκέπη”» στην περιοχή της Αρόης Πατρών. Η ακατάπαυστη αυτή ποιμαντική του δραστηριότητα δημιούργησε την πεποίθηση στα πνευματικά του τέκνα, ότι ο αεικίνητος Γέροντας υπήρξε «ασυνήθιστα εργατικός, ακούραστος και ικανός, ταπεινός, πράος και αφανής, ειρηνικός, γαλήνιος και ωφέλιμος, ενθαρρυντικός, ενισχυτικός και αξιαγάπητος απ' όλους τους συνεργάτες του», ώστε στο πρόσωπό του να αντικρίζουν κάθε φορά «τον πνευματικό πατέρα που δεν φειδόταν κόπων και μόχθων, που αόκνως ανάλωνε τον εαυτό του στην διακονία του κηρύγματος του Λόγου του Θεού. Τον πατέρα που δεν γνώριζε τι σημαίνει κούραση και ασθένεια αν και τα χρόνια περνούσαν, αλλά γνώριζε μονάχα τι σημαίνει αγάπη και διακονία του ανθρώπου».

Εξαιτίας αυτού μάλιστα, εκτός από το ευρύ λειτουργικό, κατηχητικό και φιλανθρωπικό του έργο, ο π. Γαβριήλ επιδόθηκε με επιτυχία και στη συγγραφή για την πνευματική οικοδομή των κατά πνεύμα τέκνων του, με αποτέλεσμα να καταφέρει να συνθέσει πέντε συνολικά ποικίλης εκτάσεως και πρακτικού χαρακτήρα βιβλία, μεστά νοημάτων και πλήρους σαφήνειας, όπου βρίσκεται αποθησαυρισμένη η μακρά και πολύτιμη πνευματική του πείρα, γι' αυτό και έχουν γνωρίσει αλληπάλληλες εκδόσεις μέχρι σήμερα, αλλά και, όπως ορθά παρατηρείται, «αναγέννησαν και ανακούφισαν πολλούς». Στα πονήματά του αυτά ο μακαριστός Γέροντας μεταφέρει με ενθουσιώδη γλαφυρότητα, απλή γλώσσα και κατανοητή ορολογία ολόκληρη την Ορθόδοξη Πνευματικότητα, ως την αυθεντικότητα του ανθρώπινου ήθους, την οποία εξειδικεύει, προσπαθώντας να δώσει πρακτικές κατευθύνσεις για την εφαρμογή της στη σημερινή πραγματικότητα, δεδομένου ότι το όλο έργο του χαρακτηρίζεται από έντονο ποιμαντικό ρεαλισμό και υγιή αντίληψη του συγχρόνου γίνεσθαι, ώστε να αποτελεί βασική εσωτερική και σταθερά συνισταμένη των βιβλίων του η διαρκής προτροπή προς τους αναγνώστες του για «προσγείωση και συμφιλίωση με την πραγματικότητα» (Άγχος, σ. 68 εξ. Ειρήνη, σ. 52 εξ. Θυμός, σ. 56 εξ και Στενοχώρια, σ. 65 εξ).

[page_end]

Ο κύριος σκοπός της σύνθεσης των έργων του από τον π. Γαβριήλ, δηλαδή, υπήρξε η προσπάθειά του να απαντήσει με ορθόδοξο τρόπο στις πνευματικές ανάγκες του εκκλησιαστικού πληρώματος στην σύγχρονη εποχή (Άγχος, σ. 7-8. Στενοχώρια, σ. 5-6), γι' αυτό και τιτλοφορούνται χαρακτηριστικά «Στενοχώρια. Η Ασθένεια της Καρδιάς», «Το Άγχος και η Ευθύνη μας», «Ο Θυμός. Πάθος και Προτέρημα», «Ξέρεις να Εξομολογείσαι; Σύντομος Οδηγός του Εξομολογουμένου», αλλά και «Έχεις Ειρήνη;» (πλήρη στοιχεία, βλ. παρακάτω στη «Βιβλιογραφική Σημείωση»), καταδεικνύοντας emphaticά ότι συνιστούν το καταστάλαγμα της βαθιάς θεολογικής του παιδείας και της μακράς ποιμαντικής του εμπειρίας, όπως επίσης και το πολύτιμο προϊόν της στοργικής πατρικής του μέριμνας και ευαισθησίας, ως αγωνίας για τη σωτηρία των κατά πνεύμα τέκνων του. Έτσι στα εν λόγω έργα, τίθενται και αναλύονται τα πλέον φλέγοντα από τα πνευματικά προβλήματα του σύγχρονου ανθρώπου, ενώ παράλληλα προσφέρεται η ορθή διέξοδος στις υπαρξιακές του ανάγκες και αγωνίες με βάση την Αγία Γραφή και την πατερική παράδοση (Θυμός, σ. 8).

Σύμφωνα με τον σοφό Γέροντα, τον άνθρωπο της σημερινής εποχής διαταράσσει και συντρίβει ψυχικά, αλλά και αποπροσανατολίζει από την πνευματική ζωή κυρίως η «Στενοχώρια», ως «η μεγάλη ασθένεια της καρδιάς», η οποία δημιουργείται και επιτείνεται από το νοσηρό «Άγχος» (Άγχος, σ. 32 εξ), αλλά και ενισχύεται και εξάπτεται από τον παράλογο και τυραννικό «Θυμό», τα οποία έχουν ως αιτία το αντίθεο πάθος του εγωισμού (Άγχος, σ. 50 εξ. Θυμός, σ. 14 εξ και Στενοχώρια, σ. 53 εξ) και οφείλονται κατά κύριο λόγο στην έλλειψη της βαθιάς πίστεως και της ακλόνητης εμπιστοσύνης στον Θεό (Εξομολόγηση, σ. 49. Άγχος, σ. 27 εξ 31 εξ). Απέναντι σ' αυτά ο πολύπειρος Γέροντας προτείνει, προτάσσει και αντιτάσσει ως το πλέον σημαντικό μέσο θεραπείας την αδιάλειπτη και υγιή συμμετοχή στο μυστήριο της καθαρής και ειλικρινούς Εξομολογήσεως (Εξομολόγηση, σ. 8 εξ 21 εξ), πράγμα το οποίο θεωρεί επίσης ως ουσιαστικό παράγοντα για την καλλιέργεια και την απόκτηση της πνευματικής εν Χριστώ ζωής (Πρβλ. Άγχος, σ. 54 εξ. Εξομολόγηση, σ. 43. Θυμός, σ. 70 εξ 104 εξ. Στενοχώρια, σ. 53 εξ), όταν βέβαια συνοδεύεται και κορυφώνεται με την «άξια» μετάληψη του Σώματος και του Αίματός Του, προκειμένου ο άνθρωπος, με τη συμμετοχή του στη θεία λατρεία γενικότερα, να αποκτήσει με την επίσκεψη της Χάριτος την Ειρήνη του Θεού στην καρδιά του (Ειρήνη, σ. 73 εξ). Όταν καταφέρει μάλιστα να ειρηνεύσει, δηλαδή να κατοικήσει ο Χριστός, «η ειρήνη ημών» (Ειρήνη, σ. 31 εξ), στην καρδιά του και αποκτήσει «νούν Χριστού», τότε θα του δωρηθεί με την εκκοπή του εγωισμού (Πρβλ. Εξομολόγηση, σ. 61), της αιτίας και της ρίζας

όλων των παθών, η αγία και υποποιός ταπείνωση (Άγχος, σ. 80 εξ. Θυμός, σ. 81 εξ), ώστε να θεραπευθεί από το καταστρεπτικό πάθος του θυμού και το ψυχοφθόρο άγχος, αλλά και να απαλλαγεί από τη στενοχώρια με την ενίσχυση της πίστεώς του (Στενοχώρια, σ. 51 εξ. Εξομολόγηση, σ. 49), την εντατικοποίηση της προσευχής του (Ειρήνη, σ. 70 εξ. Εξομολόγηση, σ. 15 εξ), τη μετάνοια (Άγχος, σ. 64 εξ. Θυμός, σ. 53 εξ. Εξομολόγηση, σ. 30 εξ. Στενοχώρια, σ. 60 εξ), την έμπρακτη αγάπη (Θυμός, σ. 70 εξ), τη συγχώρηση (Στενοχώρια, σ. 42), την υπομονή (Ειρήνη, σ. 57 εξ. Στενοχώρια, σ. 79 εξ) και την πραότητα (Θυμός, σ. 77 εξ).

7. Έπειτα όμως από σχεδόν εξήντα χρόνια εντατικού ιεραποστολικού έργου και άνω των πενήντα έντονου ποιμαντικού μόχθου ως κληρικός, το Δεκέμβριο του 2021 ήρθε το «πλήρωμα του χρόνου», δηλαδή έφτασε η κατάλληλη και ευλογημένη εκείνη ώρα για να παραδώσει, καθώς ήταν έτοιμος από καιρό, την ψυχή του στον Κύριο της Δόξης, δεδομένου ότι διατηρούσε στην καρδιά του πάντοτε έντονη τη λυτρωτική «μνήμη του θανάτου» (Ειρήνη, σ. 128 εξ και Στενοχώρια, σ. 75 εξ) και ήταν εξοικειωμένος με το μέγα αυτό μυστήριο της ζωής, ανυπομονώντας να επιστρέψει στην αγκαλιά του Θεού Πατέρα. Για τον λόγο αυτό και συνήθιζε να ρωτά συχνά, χτυπώντας τις πόρτες των σπιτιών που επισκεπτόταν με το διδακτικότατο χιούμορ του, «Μήπως πουλάει κανένας φέρετρο εκεί», για να τονίσει στην δικαιολογημένη ερώτηση των συνήθως έκπληκτων αδελφών ή πνευματικών του τέκνων «Ποιος πέθανε Πάτερ μου», πως το χρειάζεται για τον ίδιο, εφόσον πίστευε ακράδαντα ότι «δεν υπάρχει θάνατος!», αφού «τον νίκησε ο Χριστός στον Σταυρό Του!».

Η πορεία προς την ολοκλήρωση του επίγειου βίου του ξεκίνησε για τον αοίδιμο π. Γαβριήλ το Σάββατο 12 Δεκεμβρίου, οπότε βέβαιος για το επερχόμενο τέλος ανακοίνωσε περιχαρής στους εν Χριστώ αδελφούς και συνεργάτες του πως επρόκειτο να «φύγει» σύντομα από τον μάταιο αυτό κόσμο. Την Κυριακή 12 Δεκεμβρίου μετέλαβε, λαμβάνοντάς τα ως πολύτιμο εφόδιο «ζωής αιωνίου», των Αχράντων Μυστηρίων με κατάνυξη και ιερό δέος, ενώ από την Δευτέρα στις 14 εσιώπησε πλήρως, αναμένοντας συγκεντρωμένος και προσευχόμενος «εν ησυχία και εγρηγόρει» την έλευση του Κυρίου για να παραλάβει την ψυχή του. Πράγματι, την Τρίτη 15 Δεκεμβρίου, ημέρα τιμής και μνήμης του Αγίου Ιερομάρτυρος και μάλλον Παιδομάρτυρος Ελευθερίου, «όρθρου βαθέως», στις 2.15 το ξημέρωμα, αναχώρησε για την αιώνια πατρίδα, «την μέλλουσαν Πόλιν», εκπληρώνοντας το «κοινόν του βίου ... χρέος» («Ακολουθία Εξόδιος εις Ιερείς», στο Ευχολόγιον το Μέγα. ..., Εν Βενετία 1856, σ. 433), αλλά και προσδοκώντας και προγευόμενος εν Χριστώ «ανάστασιν νεκρών». Η εξόδιος ακολουθία του πολιού Πατρός τελέσθηκε την επομένη ημέρα, Τετάρτη 16 Δεκεμβρίου, στις 10.30 το πρωί στο Παρεκκλήσιο

της αδελφότητας στην Αθήνα σε στενό κύκλο κατά το έθος, ενώ ο ενταφιασμός του πραγματοποιήθηκε στο κοιμητήριο του Ζωγράφου.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του ! Να έχουμε την ευχή του, αλλά και να αξιωθούμε να μιμηθούμε το θυσιαστικό του παράδειγμα στη διακονία μας !

Βιβλιογραφική Σημείωση : Στοιχεία για τη συγγραφή του παρόντος άρθρου αντλήθηκαν κυρίως από τα εξαιρετικά αφιερώματα στο πρόσωπο του αοιδίμου π. Γαβριήλ : α) της αδελφότητας του «Σωτήρος» με τίτλο «Εις μνημόσυνον... † Αρχιμ. Γαβριήλ Γρ. Αθανασιάδης (1928-2020)» (προσβάσιμο στον σύνδεσμο : <https://www.osotir.org/2021/01/04/%E2%80%A0-archim-gavriil-gr-athanasiadis/>), β) του Αναστασίου Κωστόπουλου με τίτλο «Εξεδήμησε προς Κύριον ο αρχιμ. Γαβριήλ Αθανασιάδης» (προσβάσιμο στον σύνδεσμο : https://anastasiosk.blogspot.com/2020/12/blog-post_280.html) και γ) του ζεύγους των πνευματικών του τέκνων Ηλία και Μαρίας Σκόνδρα με τίτλο «Ζήσαμε δίπλα σε έναν σύγχρονο ΑΓΙΟ!» (προσβάσιμο στον σύνδεσμο : https://anastasiosk.blogspot.com/2020/12/blog-post_373.html), καθώς και από τα σοφά και πολλαπλώς σημαντικά έργα του ίδιου : 1. Άγχος = Αρχιμ. Γαβριήλ Γ. Αθανασιάδης, Το Άγχος και η Ευθύνη μας, Πάτραι : Χριστιανική Εστία, 19852. 2. Ειρήνη = Αρχιμ. Γαβριήλ Γ. Αθανασιάδης, Έχεις Ειρήνη;, Αθήνα: Ο Σωτήρ, 20206. 3. Εξομολόγηση = Αρχιμ. Γαβριήλ Γ. Αθανασιάδης, Ξέρεις να Εξομολογείσαι; Σύντομος Οδηγός του Εξομολογουμένου, Αθήνα: Ο Σωτήρ, 202016. 4. Θυμός = Αρχιμ. Γαβριήλ Γ. Αθανασιάδης, Ο Θυμός. Πάθος και Προτέρημα, Αθήνα: Ο Σωτήρ, 20188. 5. Στενοχώρια = Αρχιμ. Γαβριήλ Γ. Αθανασιάδης, Στενοχώρια. Η Ασθένεια της Καρδιάς, Αθήνα: Ο Σωτήρ, 2015.

* Πρώτη δημοσίευση στην εφημερίδα «Ο Εκκλησιολόγος» 793/ 10-12-2022, σ. 9-11.

<https://bit.ly/3uLh6GK>